Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən Dos Z.İ.Məmmədov:

12 sentyabr 2025-ci il

Fənn sillabusu

Fakültə: Aqrar və mühəndislik
İxtisas: 050615 İnformasiya təhlükəsizliyi
Kafedra: Texnologiya və texniki fənlər
I.Fənn haqqında məlumat:
Fənnin adı: İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemləri
Kodu: İPF-B013
Tədris ili: III (2025-2026), semestr V
Tədris yükü: Cəmi: 45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat laboratoriya)
Tədris forması: Əyani
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 5 kredit
Auditoriya N:
II.Müəllim haqqında məlumat:
Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı:: m. Arzu Əli qızı Nuruzadə
Məsləhət günləri və saatı: II gün saat $12^{20} - 13^{55}$
E-mail ünvanı: arzu.nuruzade96@gmail.com
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli 170 a
III.Tövsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Əlizadə M. N., Bayramov H. M., Məmmədov Ə. S., "Informasiya təhlükəsizliyi" Dərslik Bakı-2016
2. Namazov F.H. "Informasiya sistemlərində təhlükəsizliyin təmini" Bakı. 2015.
3. İbrahimzadə T.I. "İnformatika sistemlərində təhlükəsizliyin təmini" Bakı, Elm, 2012.
4. Сырецкий Г.А. Информатика. Фундаменталный курс. "Основы информационной и вычеслительной техники" БХВ-Петербург, 2005 5. "Informatika" Dərslik, S. Q. Kərimov, S. B. Həbibullayev, T. I. Ibrahimzadə, Bakı 2011
5. Alan Calder – *ISO 27001 – A Pocket Guide*, IT Governance Publishing, London, 2011.
6. Axelos – *ITIL Foundation: ITIL 4 Edition*, TSO (The Stationery Office), London, 2019.
7. Harold F. Tipton, Micki Krause – *Information Security Management Handbook*, CRC Press, Boca Raton, FL, 2012.
8. İSO/İEC 27001:2013 – *Information security management systems – Requirements*, ISO, Geneva, 2013.
9. İSO/İEC 27002:2013 – *Code of practice for information security controls*, ISO, Geneva, 2013.
10. İSO/İEC 27003:2017 – *Information security management system implementation guidance*, ISO, Geneva, 2017.
11. İSO/İEC 27004:2016 – *Information security management – Measurement*, ISO, Geneva, 2016.

12. ISO/IEC 27005:2022 – *Information security risk management*, ISO, Geneva, 2022.
13. ISACA – *COBIT 5 Framework: A Business Framework for the Governance and Management of Enterprise IT*, ISACA, Rolling Meadows, IL, 2012.

IV. Prerekrevizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən digər fənlərinin tədrisinə zərurət yoxdur.
V.Korekreviztilər: Bu finin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.
VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Kurs çərçivəsində tələbələr İnformasiya Təhlükəsizliyinin İdarəedilməsi Sistemlərinin (İTİS) aktuallığı əsasları planlaşdırılması və təşkil edilməsi üçün zərun biliklər əldə edəcəklər. Bir təşkilatda fərqli idarəetmə sistemləri ilə İTİS-in vəhdətini yaratmağa dair bacarıqlara yiyələnirlər. Bununla yanaşı tələbə İTİS üzrə əsasən ISO 27001, eləcə də fəaliyyət sahələrinin xüsusiyyətinə uyğun olaraq digər beynəlxalq standartların (ITIL, COBIT) təşkilatda tətbiq olunmasının aktuallığını rolunu prinsiplərini və üsullarını öyrətməkdir.
VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.
VIII. Qiymətləndirmə:Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 30 bal kollokviuma görə, 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cu il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarı nəzərə alınır.
Qiymət meyarları aşağıdakılardır:
-10 bal - tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
-9 bal - tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açabilir;
-8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
-7 bal - tələbə keçilmiş material başadüşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandıra bilmir;
-6 bal - tələbənin cavabıəsasəndüzgündür;
-5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
-4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
-3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandıra bilmir;
-1-2 bal - tələbəninmövzudanqismənxəbəri var;
-0 bal - suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D

5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə – 30 saat,laboratoriya – 15 saat,Cəmi 45 – saat.

Mühazirə mövzuları			
S/s	**Mövzunun adı və məzmunu**	**Saat**	**Tarix**
1.	İnformasiya Təhlükəsizliynin İdarəedilməsi Sistemlərinə giriş. Plan 1. İnformasiya təhlükəsizliyi anlayışı və əhəmiyyəti 2. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemləri anlayışı və onun əsasları	2	
2.	İnformasiya Təhlükəsizliynin İdarəedilməsi Sistemlərinin əsasları və aktuallığı Plan 1. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sisteminin əsas elementləri 2. İnformasiya Təhlükəsizliynin İdarəetmə Sistemlərinin aktuallığı	2	
3.	İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin planlaşdırılması və təşkil olunması Plan 1. İnformasiya Təhlükəsizliyinin İdarəetmə Sistemlərinin (İTİS) strukturu 2. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin planlaşdırılması 3. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin təşkil olunması 4. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin məqsəd və faydaları	2	
4.	İnformasiya təhlükəsizliyi menecmenti və onun əsas prinsipləri Plan 1. İnformasiya təhlükəsizliyi menecmenti anlayışı və onun mahiyyəti 2. İnformasiya təhlükəsizliyi menecmentinin əsas prinsipləri	2	
5.	İTİS-in təşkilatda (şirkətdə) yaradılması və təşkilatda fərqli idarəetmə sistemi ilə İTİS-in vəhdəti Plan 1. Təşkilat və onun idarəedilməsinin mahiyyəti, bir təşkilatda fərqli idarəetmə sistemləri 2. Təşkilatda informasiya təhlükəsizliyi idarəetmə sisteminin yaradılma mərhələləri 3. Şirkət aktivlərinin kateqoriyalaşdırılması 4. Şirkət İnformasiya Sisteminin müdafiə səviyyəsinin qiymətləndirilməsi 5. İnformasiya risklərinin qiymətləndirilməsi və emalı 6. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sisteminin prosedurlarının tətbiqi	2	

	7. Təşkilatda fərqli idarəetmə sistemi ilə İTİS-in vəhdəti		
6.	İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə yerli və beynəlxal standartlara ümumi baxış Plan 1. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə üzrə yerli standartlar 2. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə üzrə beynəlxalq standartların təsnifatı	2	
7.	İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə standartları Plan 1. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə standartları: BS 7799 və İSO/İEC 17799, onların əsas prinsipləri 2. Beynəlxalq Standart İSO/İEC 27001:2005 "İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin tələbləri"	2	
8	İSO/İEC 27000 standartlar ailəsi Plan 1. İSO/İEC 27000 seriyasının yaranma tarixi və məqsədi 2. İSO/İEC 27000 standartlar ailəsinə daxil olan standartlara ümumi baxış	2	
9	İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas konsepsiya və prinsipləri Plan 1. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas konsepsiyası və strukturu 2. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas prinsipləri və idarəetmə nəzarətləri 3. İSO/İEC 27001:2013 standartının faydaları və tətbiqi sahələri	2	
10	İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri Plan 1. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri: Təşkilatın konteksti, liderlik 2. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri: Planlaşdırma, dəstək, əməliyyat 3. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri: Performans qiymətləndirilməsi və təkmilləşdirmə	2	
11	İSO/İEC 27002 və digər dəstəkləyici standartlar 1. İSO/İEC 27002-nin strukturu 2. Əlavə standartlar: İSO/İEC 27003, İSO/İEC 27004, İSO/İEC 27005	2	
12	İTİL və COBİT beynəlxalq çərçivələri 1. İTİL beynəlxalq çərçivəsi 2. COBİT beynəlxalq çərçivəsi	2	
13	Fəaliyyət sahələrinin xüsusiyyətinə uyğun olaraq digər beynəlxalq standartların İTİL VƏ COBİT in təşkilatda tətbiq olunmasının aktuallığı, rolu, prinsip və üsulları	2	

	Plan 1. Beynəlxalq İT idarəetmə çərçivələrinin təşkilatda tətbiqinin aktuallığı və rolu (İTİL və COBİT) 2. İTİL və COBİT -in təşkilatda tətbiqinin prinsipləri və tətbiq üsulları		
14	İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində insan faktoru 1. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində insan faktorunun əsas təsir sahələri 2. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində işçi maarifləndirilməsi 3. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində işçi heyətin davranış və etik qaydaları 4. İnsidentlər, onların aşkarlanması və qeydiyyatı	2	
15	Sertifikatlaşdırma, uyğunluq və davamlı təkmilləşdirmənin təşkili Plan: 1. Sertifikatlaşdırma prosesi 2. Uyğunluğun saxlanması 3. Davamlı təkmilləşdirmə mexanizmləri	2	
Cəmi:		30	

	Laboratoriya mövzuları		
S/s	**Mövzunun adı və məzmunu**	**Saat**	**Tarix**
1	İnformasiya Təhlükəsizliynin İdarəedilməsi Sistemlərinin əsasları, aktuallığı və İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərin planlaşdırılması və təşkil olunması	2	
2	İnformasiya təhlükəsizliyi menecmentinin işinin araşdırılması. İTİS-in təşkilatda (şirkətdə) yaradılması və təşkilatda fərqli idarəetmə sistemi ilə İTİS-in vəhdətinin təşkili	2	
3	İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə yerli və beynəlxal standartları ilə iş və onların tətbiqi, təhlili	2	
4	İSO/İEC 27000 və 27001 standartlarının alınması və tətbiqi prosesi ilə iş	2	
5	İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələblərinin təşkilatda tətbiqi	2	
6	İSO/İEC 27002 və digər dəstəkləyici standartları ilə iş	2	
7	İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində insan faktorunun rolu	1	
8	Sertifikatlaşdırma, uyğunluq və davamlı təkmilləşdirmənin təşkili	15	
Cəmi:			

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- İnformasiya təhlükəsizliyi anlayışını və idarəetmə sistemlərinin əsas prinsiplərini izah etmək
- İSO/İEC və digər beynəlxalq standartları tanımaq və tətbiq prinsiplərini izah etmək
- İnsan faktorunun rolunu və təşkilatda təhlükəsizlik risklərinin idarə edilməsini qiymətləndirmək
- İdarəetmə sisteminin davamlı təkmilləşdirilməsi və uyğunluğunu təmin etmək üçün praktik bacarıqlar əldə etmək

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri

- İnformasiya təhlükəsizliyi menecmentinin nə olduğunu və onun əsas prinsiplərini bilir
- İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəedilməsinin təşkilatların üçün vacibliyini və faydalarını başa düşür
- İnformasiya təhlukəsjzliyinin idarəedilməsi üzrə yerli və beynəlxalq standartlar la tanış İSO/İEC 27000 standartlar ailəsi barədə məlumatadır
- İSO/İEC 27001 2013 standartının əsas konsepsiya və prinsiplər orada istifadə oluna asas anlayışları bilir.
- İSO/İEC 27001 2013 standartının əsas tələblərini bilir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

_____
_____
_____
_____
_____

XIV. Fənnin kollokvium sualları:

Birinci kollokvium sualları.

1. İnformasiya təhlükəsizliyi anlayışı və əhəmiyyəti
2. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemləri anlayışı və onun əsasları
3. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sisteminin əsas elementləri
4. İnformasiya Təhlükəsizliynin İdarəetmə Sistemlərinin aktuallığı
5. İnformasiya Təhlükəsizliyinin İdarəetmə Sistemlərinin (İTİS) strukturu
6. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin planlaşdırılması
7. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin təşkil olunması
8. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin məqsəd və faydaları
9. İnformasiya təhlükəsizliyi menecmenti anlayışı və onun mahiyyəti
10. İnformasiya təhlükəsizliyi menecmentinin əsas prinsipləri

İkinci kollokvium sualları

1. Təşkilat və onun idarəedilməsinin mahiyyəti, bir təşkilatda fərqli idarəetmə sistemləri
2. Təşkilatda informasiya təhlükəsizliyi idarəetmə sisteminin yaradılma mərhələləri
3. Şirkət aktivlərinin kateqoriyalaşdırılması
4. İnformasiya risklərinin qiymətləndirilməsi və emalı
5. Təşkilatda fərqli idarəetmə sistemləri ilə İTİS-in vəhdəti
6. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə üzrə yerli standartlar
7. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə üzrə beynəlxalq standartların təsnifatı
8. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə standartları: BS 7799 və İSO/İEC 17799, onların əsas prinsipləri
9. İSO/İEC 27000 seriyasının yaranma tarixi və məqsədi
10. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas konsepsiyası və strukturu

XV. Fənnin imtahan sualları:

I Blok

1. İnformasiya təhlükəsizliyi anlayışı və əhəmiyyəti
2. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemləri anlayışı və onun əsasları
3. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sisteminin əsas elementləri

4. İnformasiya Təhlükəsizliyinin İdarəetmə Sistemlərinin aktuallığı
5. İnformasiya Təhlükəsizliyinin İdarəetmə Sistemlərinin (İTİS) strukturu
6. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin planlaşdırılması
7. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin təşkil olunması
8. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin məqsəd və faydaları

II Blok

9. İnformasiya təhlükəsizliyi menecmenti anlayışı və onun mahiyyəti
10. İnformasiya təhlükəsizliyi menecmentinin əsas prinsipləri
11. Təşkilat və onun idarəedilməsinin mahiyyəti, bir təşkilatda fərqli idarəetmə sistemləri
12. Təşkilatda informasiya təhlükəsizliyi idarəetmə sisteminin yaradılma mərhələləri
13. Şirkət aktivlərinin kateqoriyalaşdırılması
14. Şirkət İnformasiya Sisteminin müdafiə səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
15. İnformasiya risklərinin qiymətləndirilməsi və emalı
16. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sisteminin prosedurlarının tətbiqi
17. Təşkilatda fərqli idarəetmə sistemiləri ilə İTİS-in vəhdəti

III Blok

18. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə üzrə yerli standartlar
19. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsi üzrə üzrə beynəlxalq standartların təsnifatı
20. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə standartları: BS 7799 və ISO/IEC 17799, onların əsas prinsipləri
21. Beynəlxalq Standart İSO/İEC 27001:2005 "İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemlərinin tələbləri"
22. İSO/İEC 27000 seriyasının yaranma tarixi və məqsədi
23. İSO/İEC 27000 standartlar ailəsinə daxil olan standartlara ümumi baxış
24. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas konsepsiyası və strukturu
25. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas prinsipləri və idarəetmə nəzarətləri
26. İSO/İEC 27001:2013 standartının faydaları və tətbiqi sahələri

IV Blok

27. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri: Təşkilatın konteksti, liderlik
28. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri: Planlaşdırma, dəstək, əməliyyat
29. İSO/İEC 27001:2013 standartının əsas tələbləri: Performans qiymətləndirilməsi və təkmilləşdirmə
30. İSO/İEC 27002-nin strukturu
31. Əlavə standartlar: İSO/İEC 27003, İSO/İEC 27004, İSO/İEC 27005
32. İTİL beynəlxalq çərçivəsi
33. COBİT beynəlxalq çərçivəsi
34. Beynəlxalq İT idarəetmə çərçivələrinin təşkilatda tətbiqinin aktuallığı və rolu (İTİL və COBİT)
35. İTİL və COBİT -in təşkilatda tətbiqinin prinsipləri və tətbiq üsulları

V Blok

36. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində insan faktorunun əsas təsir sahələri
37. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində işçi maarifləndirilməsi
38. İnformasiya təhlükəsizliyinin idarə edilməsində işçi heyətin davranış və etik qaydaları
39. İnsidentlər, onların aşkarlanması və qeydiyyatı
40. Sertifikatlaşdırma prosesi
41. Uyğunluğun saxlanması və davamlı təkmilləşdirmə mexanizmləri

Fənnin sillabusu "İnformasiya təhlükəsizliyi" ixtisasının tədris planı və "İnformasiya təhlükəsizliyinin idarəetmə sistemləri" fənninin fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 12.09.2025-ci il tarixli iclasında 01 saylı protokolla təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri: **dos. R. F. Əliyev**

Fənn müəllimi: **m. A.Ə. Nuruzadə**